

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

3. maj 2016

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 234 (Alm. del) af 13. april 2016

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvad effekten vil være på den offentlige saldo i mio. kr., hvis kontanthjælp fremadrettet gives uden rådighedskrav eller andre former for modkrav?

Svar

Den danske arbejdsmarkedspolitik bygger bl.a. på et princip om ret og pligt, hvor ret til hjælp fra det offentlige er knyttet sammen med en række pligter.

For kontanthjælpsmodtagere er det således et krav, at personen:

- Har bopæl og ophold i Danmark
- Er tilmeldt som arbejdssøgende i jobcenteret
- Har oprettet og godkendt et CV, lagt det på www.jobnet.dk og løbende ajourfører det
- Kan overtage arbejde med dags varsel
- Aktivt søger alt rimeligt arbejde, som pågældende kan varetage
- Deltager i møder og samtaler i jobcenteret eller hos anden aktør
- Deltager i aktiviteter og tilbud, som jobcenteret henviser til.

En afskaffelse af rådighedskravene og andre former for modkrav vil være en så fundamental ændring af det nuværende ydelsessystem, at det vil medføre betydelige adfærdsmæssige konsekvenser – fx for tilgangen til kontanthjælpssystemet. For at vurdere virkningen på de offentlige finanser af at afskaffe rådighedskravene mv., vurderes det derfor nødvendigt at tage højde for afledte adfærdsvirkninger. Det forudsætter, at der er tilstrækkelig kendskab til de afledte virkninger på beskæftigelsen og de offentlige finanser. Indregning af afledte adfærdsvirkninger skal som hovedregel tage afsæt i erfaringer med virkningerne af tidligere politikændringer.

Der eksisterer imidlertid ikke tilstrækkelig sikker viden om konsekvenserne af kravene om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, herunder at være tilmeldt jobcenteret som arbejdssøgende, at søge rimeligt arbejde og at have oprettet sit CV på jobnet.dk. Derudover vil en fjernelse af rådighedskrav og andre modkrav udgøre en så betydelig ændring af det nuværende ydelsessystem, at de eksisterende er-

faringer vil have begrænset validitet. Samlet set vil det derfor ikke være muligt at beregne effekten på den offentlige saldo ved at fjerne alle rådighedskrav og andre former for modkrav for kontanthjælpsmodtagere.

En fjernelse af rådighedskrav og andre modkrav for kontanthjælpsmodtagere må dog forventes at medføre en række direkte og adfærdsmæssige konsekvenser.

De direkte konsekvenser består bl.a. af en besparelse på de offentlige udgifter til aktivering. I 2015 var de samlede udgifter til aktivering 6,3 mia., hvor 1,8 mia. kan henføres til kontanthjælp og 1,3 mia. kan henføres til uddannelseshjælp. Dertil kommer en besparelse på administration af jobcentre, hvor der i 2015 samlet set blev brugt 3,8 mia. kr. på administration på tværs af alle ydelser.

Samtidig forventes afskaffelsen af rådighedskravene og andre modkrav at medføre en øget tilgang til kontanthjælpssystemet og en mindre afgang fra kontanthjælpssystemet til beskæftigelse, da det bliver mere attraktivt at modtage kontanthjælp, når der ikke er modkrav. Derudover vil man miste eventuelle opkvalificeringseffekter af de tilbud, kontanthjælpsmodtagere deltager i.

Regeringen går ind for at fastholde rådighedskrav for kontanthjælpsmodtagere.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen
Finansminister